

ქართულის, როგორც უცხო ენის სწავლების ერთი ასპექტისათვის დაწყებითი
საფეხურის მოსწავლეებთან

ნანა შავთვალაძე

საქართველოს უნივერსიტეტი

[e-mail: nana_shavtvaladze@yahoo.com](mailto:nana_shavtvaladze@yahoo.com)

<https://doi.org/10.52340/lac.2022.823>

ქართული ენის სწავლებისას მნიშვნელოვანია, დასაწყისშივე გამოვუმუშაოთ შემსწავლელებს ენის მიმართ ლოგიკური მიდგომა. სწავლებისას ნაბიჯ-ნაბიჯ მივუყვებით ქართულისთვის დამახასიათებელი ფორმების მიზნობრივად მიწოდებას. რაღა თქმა უნდა, ვიყენებთ ოთხივე უნარს, მაგრამ ანბანის თუ პირველი საკომუნიკაციო ფრაზების სწავლებისას სწორად გამოთქმა უპირატესია. ახალშემსწავლელის მიერ ნათქვამი რამ თუ არ იქნა გასაგები მსმენელისთვის, ეს შემსწავლელისთვის დიდ უკმაყოფილებას იწვევს და, ისედაც რთული ენის დაუფლებისას, ხალისი და მოტივაცია ეკარგება. ამიტომ, ჩვენ მნიშვნელოვან ყურადღებას ვაქცევთ სწავლების დაწყებით საფეხურზე თითოეული ასოს წარმოთქმასა და გამოთქმას.

ფონეტიკური პრობლემები, უდავოდ, დამახასიათებელია ენის სწავლებისთვის, არც ქართული ენაა ამ მხრივ გამონაკლისი. უპირატესია შემსწავლელის საარტიკულაციო აპარატი. მნიშვნელოვანია: ვინ სწავლობს, რომელი ქვეყნიდან, რა არის მისი მშობლიური ენა, რამდენი ენა იცის და ა.შ. ყურადღება ექცევა საწარმოთქმო ფორმებს.

ფრიად საინტერესოა მიღებული პრაქტიკული გამოცდილება სხვადასხვა ეროვნების პატარებთან. კერძოდ, რას ვიყენებთ, რომელ სამუშაო მოდულს, რომელ მეთოდებს ვირჩევთ, რომელი სავარჯიშოებით ვტვირთავთ, რომელ თანმიმდევრობას ვირჩევთ და რატომ. შეფასებულია, თუ რა იწვევს შედეგს, რომელი სტრატეგიებით მიიკვლევენ წინ ჩვენი დამწყებები და როგორ ახერხებენ შედეგზე გასვლას.

ჩვენ გაგაცნობთ ჩვენი მუშაობის პრაქტიკულ ნაწილს, რომელმაც წარმატება პოვა სხვადასხვა ეროვნების წარმოშობის შემსწავლელებთან. ამ გამოყენებულმა მიდგომებმა შედეგი მოგვითანა. დასაწყისიდანვე სოციალური მეთოდების, ქმედებების, სტრატეგიების მიხედვით ვიწყებთ გაკვეთილს. განურჩევლად იმისა, თუ რომელი ენის მატარებელია თითოეული ჯგუფის წევრი, ფაქტია, მიდგომა ერთნაირია. ვიყენებთ ე.წ. "IMMERSION" მიდგომას. მთავარი მაინც, ბავშვთა ინტერესის გამოწვევაა. ვიწყებთ გაკვეთილს, მაგრამ გაკვეთილი პირობითად ჰქვია, ეს საკომუნიკაციო ველია, სადაც ხალისით ვიწყებთ იმიტაციას, ბავშვები კი ქმედებაში გვბაძავენ. ჩვენ ძალიან გამოგვადგა „ქალაქის ბურთის“

სტრატეგია – სახალისოა და თან თანმიმდევრული. რა თქმა უნდა, „ყინულის გასაღობად“ ბევრი სხვა საინტერესო და შედეგიანი სტრატეგიაა.

შეხვედრებისას ყველა აქტივობას იწყებს მასწავლებელი, ბავშვები კი წრეზე არიან ბალიშებზე მოკალათებული ან დამდგარი, გააჩნია გაკვეთილის გეგმას. უმთავრესია სახელების დამახსოვრება. ასეთ შემთხვევაში ორი გზაა: თუ ბავშვებმა არ იციან ჯერ წერა, მაშინ ზეპირად გვიწევს მათი სახელების დამახსოვრება და აქტიურად ჩართვა პროცესში. მაგრამ თუ მათ შესწევთ ლათინურად თავიანთი სახელის დაწერის უნარი, ისინი სხდებიან მაგიდასთან. მასწავლებელი იღებს ერთ თაბახის ფურცელს, ყოფს სამ თანატოლ ნაწილად, ანუ ორჯერ გადაკეცავს. შუა ნაწილით დებს მაგიდაზე და თავად აწერს ჯერ თავის სახელს. შემდეგ სთხოვს ბავშვებს, მიბადონ და თავიდან იწყებენ ჩვენებას, ფურცლის გაშლასა და მათთან ერთად თანმიმდევრულ ქმედებას.

სიტუაცია სასიამოვნოა, ჯგუფი გააქტიურებულია და შემსწავლელელებიც მზად არიან. მასწავლებელი დიდ ფორმატზე ან თეთრ დაფაზე ხატავს დიდ სამკუთხედს, რომელსაც ზედა კუთხე ქვემოთ აქვს, ანუ ამ სახით. სწავლება იწყება ხმოვნების გაცნობითა და გააქტიურებით. ქვემოთ დახრილ კუთხესთან წერს „ა“ ხმოვანს. პედაგოგი ადებს დიდ პირს და ფილტვებიდან ამოშვებულ ჰაერს არ უქმნის წინაღობას პირის ღრუში, ისე გამოთქვამს: – „ა!“ შემსწავლელელები იმეორებენ ჯგუფურად, შემდეგ სათითაოდ. მხოლოდ ამის შემდეგ გადადიან შემდეგ ხმოვანზე: „ე“. აქ უკვე მასწავლებელი აჩვენებს, როგორ აპატარავებს „ა“ ხმოვნისთვის გაღებულ პირს და შუალედურად, ნახევრად დამუწულად, გამოთქვამს „ე“ ხმოვანს. მას სამკუთხედის მარცხენა გვერდის შუაში წერს. მასწავლებელი სამჯერ იმეორებს ახალ ხმოვანს და შემდეგ შემსწავლელელები ჯგუფურად, სათითაოდ წარმოთქვამენ. ერთხმად იმეორებენ შესწავლილ ხმოვნებს „ა“, „ე“ და მასწავლებელი ამზადებს შემდეგისთვის: „ა“, „ე“ და უფრო პატარავდება პირი და თითქმის მიახლოებული ბაგეებიდან გამოთქვამს „ი“ ხმოვანს. მას სამკუთხედის მარცხენა გვერდის კუთხეში წერს. მეორდება სტრატეგია და ახლა სამი ხმოვანი ტრიალდება კარუსელის რიგზე. ამ მიდგომას ემატება რიტმულობა, სამჯერ ტაში და ჯგუფურად და ერთხმად ჯგუფში სამჯერ გააქტიურება.

ცოტა ხანი შესვენების შემდეგ ახალ სტრატეგიას სთავაზობს მასწავლებელი ჯგუფს და დაფაზე დახატულ სამკუთხედზე დაწერილი „ა“, „ე“, „ი“ ხმოვნების გამოცნობას სთავაზობს. უნდა წარმოთქვას მასწავლებელმა და ვინც მოასწრებს, ის დაფასთან გამორბის და საჭირო ხმოვანს ადებს თითს. ამ გზით ამოდრავებული და წახალისებული ბავშვები მზად არიან შემდეგი ხმოვნების შესასწავლად. მასწავლებელი იწყებს ისევ „ა“ ხმოვნით, „ე“ ხმოვნის წარმოთქმის შემდეგ ჩერდება, პირის ღრუს იმავე მდგომარეობაში ტოვებს, ოდნავ ავიწროებს და გამოთქვამს „ო“ ხმოვანს. მას სამკუთხედის მარჯვენა გვერდის შუაში წერს. შემდეგ ჯგუფი ერთხმად წარმოთქვამს მას და შემდეგ სათითაოდ იმეორებენ „ო“ ხმოვანს. კვლავ გრძელდება თამაში რიტმული ტაშით და ამჯერად ოთხ ხმოვანზე. შემდეგ მხოლოდ წყვეტილად გავავლებთ ხაზს სამკუთხედზე, პარალელურად შუაში, და წავიკითხავთ მარცხენა მხარეს დაწერილ „ე“ ხმოვანსა და მარჯვნივ – „ო“-ს. ბავშვებს ამოცნობის საშუალებას მივცემთ და ვავარჯიშებთ ოთხი ხმოვნის სწრაფად ერთხმად გამოთქმაზე. შემდეგ კი უკვე გადავდივართ ბოლო ხმოვნის ახსნაზე. იმიტაცია გრძელდება და

მასწავლებელი სამკუთხედის მარჯვენა წვეტში წერს „უ“ ხმოვანს. ერთხმად იმეორებენ შესწავლილ ხმოვნებს „ა“, „ე“ „ი“, „ო“ და მასწავლებელი ამზადებს შემდეგისთვის, ამბობს ხმოვანს: „ი“, სადაც პირი უკვე თითქმის დამუწულია, მიახლოებული ბაგეებიდან კი გამოითქმის „უ“ ხმოვანი. „უ“ – მოსწონთ ბავშვებს, ყიჟინას მატებს საგანმანათლებლო სივრცეს. შემდეგ უკვე ისევ კარუსელზე ერთხმად იმეორებენ ხუთივე ხმოვანს: „ა“, „ე“, „ი“, „ო“, „უ“.

ფაქტობრივად, არ ყოფილა შემთხვევა, რომ დაუძლეველი დარჩენილიყოს ამ სტრატეგიებისა და მეთოდური მიდგომის შემდეგ რომელიმე ეროვნების წარმომადგენელი. ეს ხმოვნებია და საქმე უფრო ადვილად მიდის, რადგან მსგავსი ხმოვანების, სრული თუ ნაწილობრივი, ბგერები ყველა ენაშია. გერმანულენოვან ბავშვებთან მუშაობა უფრო ხმოვანთა დარბილებაზე დაგვირგია, აღმოსავლეთის წარმომადგენლებთან პირის ღრუს სრულ აპარატზე, ინგლისურენოვანებთან კი ნაწილობრივ, გამოთქმის პროცესზე.

ხმოვნების შესწავლის შემდეგ გადავდივართ თანხმოვნებზე. რა თქმა უნდა, ხმოვნები როლური თამაშისას გააქტიურებულია თანხმოვნებთან ერთად მარტივ სიტყვებში. ჯერ ერთმარცვლიანი სიტყვები, ძირითადად, შორისდებულები: „ვაჰ“, „უი“, „ვაი“, „უი“, „ეი“... შემდეგ შემოდის ორმარცვლიანი სიტყვებზე, გამოთქმაზე ვარჯიში და ტაშით გააქტიურება. პატარებისთვის ეს განსაკუთრებით სახალისოა და დასამახსოვრებელი. მაგალითად, „ვა-ი“, „უ-ი“...

ყველაზე ადვილი და აღსაქმელად იოლია ადამიანის საკუთარი სახელის გამოთქმა. ყველას შეუძლია თქვას საკუთარი სახელი და დამარცვლოს ტაშით. მასწავლებელი პირველი აძლევს მაგალითს, დგამს ნაბიჯს წინ და ამბობს: „ნანა“, „ნა-ნა“. თითოეული ბავშვი თავის სახელს წარმოთქვამს, მარცვლავს და თან ხალისობს. ერთადერთი თანხმოვანფუძიანი სახელებზე ვთხოვთ, რომ დაამატონ „ი“ – „ერიკ“ – „ერიკი“, „ჯონ“ – „ჯონი“... ის შემსწავლელები, რომელთა სახელებიც თანხმოვანფუძიანია, იმეორებენ თვიან სახელს ქართული მიდგომით, ანუ „ი“ ხმოვნით.

სახელებით წარდგენის პირველი წრე როგორც კი დასრულდება, ვიწყებთ შემდეგს, ფრაზას: „მე ნანა ვარ“; ეს არ არის ბავშვებისთვის რთულად წარმოსათქმელი, „მე“ - ადვილია, სახელზე უკვე ნავარჯიშებია, „ვარ“ ერთმარცვლიანია და თან რბილი. განურჩევლად კულტურული მიდგომისა და მენტალობისა ყველას შესწევს უნარი და ძალია სწორად გამოთქვას ეს ფრაზა. პირველი გაკვეთილი ფაქტობრივად, ნაყოფიერია, მათ შეუძლიათ წარმოთქმა და წაკითხვა ქართული ანბანის ხმოვნების: „ა“, „ე“, „ი“, „ო“, „უ“; საკუთარი სახელის თქმა როგორც ხმოვანფუძიანის, ისევე თანხმოვანფუძიანის და თავის წარდგენა – „მე ვარ კარლი“.

შემდეგი ეტაპისთვის ვამზადებთ თანხმოვნებს. 30 წლის განმავლობაში გამოყენებულმა მეთოდმა წარმატების გზა თავად გვაჩვენა. ყველაზე ადვილად, მარტივად მხედველობით სენსორთან ერთად სმენით აღქმის ფორმატმა გაგვიყვანა შედეგზე.

ბავშვებთან ეს განსაკუთრებით მარტივად მიდის, თამაშ-თამაშით. ჯერ ვაცნობთ ხაზზემოთადაწერილობის თანხმოვნებს. ხმოვანებასთან გრაფიკული ვიზუალური

ჩართულობა შედეგანია. ამიტომ თანხმოვანთა რიგი ასეა განაწილებული: 1. ხაზზემოთადაწერილობის თანხმოვნები; 2. ხაზქვემოთადაწერილობის თანხმოვნები.

ქართულ ანბანში თანხმოვანთა რაოდენობაა 28. ხაზზემოთადაწერილობის თანხმოვანი ქართულ ანბანში 14-ია. ისინი შემდეგი რიგით მიეწოდება: ბ, ნ, მ, თ, ზ, რ, კ, ს, შ, ჩ, ძ, წ, ხ, ჰ. თითოეული ასოს გაცნობისთანავე ბგერის ჟღერადობა მუშავდება. აი, როგორი თანმიმდევრობით იხსნება თითოეული თანხმოვანი. მაგალითად,

დაფაზე დაიწერება პირველი თანხმოვანი „ბ“. თან წარმოითქმება ბგერა. რამდენჯერმე იქნება ნაჩვენები ასოს წერის ათვლის წერტილი, შემოხაზულობის თანმიმდევრობა და დასრულების ადგილი. მასწავლებელი კვლავ წარმოთქვამს „ბ“ თანხმოვანს დამოუკიდებლად რამდენჯერმე. შემდეგ ის მოემზადება, კონცენტრაციას ითხოვს მთელი ჯგუფისგან და მშვიდად, ნელა აჩვენებს, თუ როგორ უნდა მოამზადოს თითოეულმა მოსწავლემ პირი, ბაგეები და ერთხმად წარმოთქვან „ბ“ თანხმოვანი. ახალი თანხმოვნის ადვილად დასასწავლად მას ვაწყვილებთ უკვე ნასწავლ თითოეულ ხმოვანთან.

სტრატეგიის პირველი ფაზა: „ბა“, „ბე“, „ბი“, „ბო“, „ბუ“.

რედუქციკაციას დიდ მნიშვნელობას ვანიჭებთ, რადგან ის ეხმარება შემსწავლელს ფონეტიკური ჟღერადობის აღქმაში და ხელს უწყობს ნასწავლი ხმოვნების გამეორება-გააქტიურებას.

სტრატეგიის მეორე ფაზა: „ბაბა“, „ბებე“, „ბიბი“, „ბობო“, „ბუბუ“.

იმისათვის, რომ რეალური უკუგება ჰქონდეთ პატარებს, ეს ახალნასწავლი მარცვლები ცოცხლდება პატარა სიტყვებში. აღქმისთვის კი ნაჩვენებია ან ფოტოები ფიზიკურად, ან PP პრეზენტაციით.

სტრატეგიის მესამე ფაზა: „ბაბუ“, „ბაბუა“, „ბებო“, „ბებია“, „ბუ“, „ბობი“.

ძირითადად, ადვილი წარმოსათქმელია ზემოაღნიშნული მარცვლები და სიტყვები თითქმის ყველა კულტურისა თუ ეროვნების წარმომადგენლისთვის. არცერთ მოსწავლესთან არ ყოფილა ამ ტიპის თანხმოვნებთან ან ხარვეზი, ან გამოთქმისას შეფერხება. ხაზზემოთადაწერილობის ამ თანხმოვანთა რიგშია: ბ, ნ, მ, თ, ზ, რ, კ, ს, შ, ჩ, ძ, ხ, ჰ - განსხვავებული მდგომარეობაა „წ“ თანხმოვანთან, რომელსაც ცოტა ქვემოთ დავუბრუნდებით. ყველა ხაზზემოთადაწერილობის თანხმოვანი ამ რიგზეა გამართული და დამუშავებული. პროცესი უწყვეტად და ეტაპობრივად მიდის. რაღა თქმა უნდა, ნასწავლი ასოების, ბგერების, სიტყვების გამეორებას ეთმობა ბევრი სტრატეგია და აქტივობა.

შემდეგ უკვე გადავდივართ ხაზქვემოთადაწერილობზე. თანხმოვნები შეძლებისდაგვარად დალაგებულია მსგავსი მოხაზულობის თანხმოვნები თანმიმდევრობის მიხედვით. ხაზქვემოთადაწერილობის თანხმოვნებიც 14-ია. ესენია: დ, ლ, ლ, გ, ვ, კ, ჟ, ყ, ჯ, ფ, ც, ტ, ჭ, ქ.

დაფაზე დაიწერება ხაზქვემოთადაწერილობის პირველი თანხმოვანი „დ“. თან წარმოითქმება ბგერა. აქაც რამდენჯერმე იქნება ნაჩვენები ასოს წერის ათვლის წერტილი, შემოხაზულობის თანმიმდევრობა და დასრულების ადგილი. მასწავლებელი კვლავ წარმოთქვამს „დ“ თანხმოვანს დამოუკიდებლად რამდენჯერმე. შემდეგ ის განსაკუთრებულ ყურადღებას ითხოვს მთელი ჯგუფისგან და ნელა აჩვენებს, თუ როგორ უნდა მოამზადოს

თითოეულმა მოსწავლემ პირი, ბაგეები და ერთხმად წარმოთქვან „დ“ თანხმოვანი. ახალი თანხმოვნის ადვილად დასასწავლად მარცვლებს ვააქტიურებთ:

სტრატეგიის პირველი ფაზა: „და“, „დე“, „დი“, „დო“, „დუ“.

რედუპლიკაციას დიდ მნიშვნელობას ვანიჭებთ, რადგან ის ეხმარება შემსწავლელს ფონეტიკური ჟღერადობის აღქმაში და ხელს უწყობს ნასწავლი ხმოვნების გამეორება-გააქტიურებას.

სტრატეგიის მეორე ფაზა: „დადა“, „დედე“, „დიდი“, „დოდო“, „დუდუ“.

იმისათვის, რომ რეალური უკუგება ჰქონდეთ პატარებს, ეს ახალნასწავლი მარცვლები ცოცხლდება პატარა, მცირემარცვლიან სიტყვებში. აღქმისთვის კი ეს ყველაფერი ნაჩვენებია ან ფიზიკურად ფოტოებით, ან PP პრეზენტაციით.

სტრატეგიის მესამე ფაზა: „და“, „დრო“, „დედა“, „დიდი“, „დონე“, „დეიდა“, „დრამა“, „წადი“, „წამოდი“.

შემსწავლელის ვიზუალური სენსორის გამოყენება ხელს უწყობს ახალი მასალის აღქმას, რადგან ამას ემატება სმენით სენსორის საშუალებით გააქტიურებული და გამოთქმული თითოეული ბგერა, მარცვალი, ახალი სიტყვები. ლოგიკურად ანგარიში აქვს გაწეული ასოთა მოხაზულობას. ბოლო ორ თანხმოვნად მიწოდებულია „ჭ“ და „ქ“ თანხმოვნები, რადგან ასოთა მოხაზულობის ოთხხაზიანი გრაფიკულ ველს მხოლოდ ეს ორი თანხმოვანი ავსებს.

იმავე მიდგომით ხაზქვემოთადაწერილობის ასოთა შესწავლის შემდეგ ვიწყებთ ნასწავლი მასალის გამეორებას. გამოთქმის თვალსაზრისით განსაკუთრებულად ვავარჯიშებთ შემსწავლელისთვის ერთ ბგერად აღქმული მსგავსი გამოთქმის რბილ და მაგარ თანხმოვნებს. ესენია: თ-ტ; ქ-კ; ფ-პ; ც-წ; ჩ-ჭ.

ვიყენებთ გამოყენებული სტრატეგიის პირველი ფაზას და ყველას ვაწყვილებთ ხმოვანთან მარცვლის სახით: „თა-ტა“, „თე-ტე“, „თი-ტი“, „თო-ტო“, „თუ-ტუ“ და ა.შ. თითოეულ დარჩენილი წყვილი ამ სახით მუშავდება. მაგ.:ქ-კ; ფ-პ; ც-წ; ჩ-ჭ.

ქართული გამოთქმის უკეთესად, შედარებით მარტივად, ადვილად წარმოსათქმელად ჩვენ ვაძლევთ რჩევას, რომ ყოველთვის უნდა გაიღიმონ, გაიცინონ. ეს მნიშვნელოვანია, რადგან ღიმილის დროს ღაწვების კუნთები ზემოთ იწევა, პირს ფორმა ეცვლება, ფონეტიკური აპარატი მზაობას განსაზღვრავს და პირის ღრუდან გამოსული ჰაერი მიზნობრივად უწყობს ხელს საჭირო თანხმოვნის წარმოსათქმელად. მოკლედ, უნდა იყვნენ გაღიმებულები ქართული ანბანის, ენის სწავლების პირველ გაკვეთილებზე; შემდეგ აუცილებლად ვაჩვენებთ კიდევ ფიზიკურად ენის ადგილ-მდებარეობას. მაგალითად, „თ“ თანხმოვნისას ენის წვერი უნდა იყოს დაბლა, ენამ უნდა გააკეთოს თალი პირის ღრუში, ვიღიმებით, პირს ვაღებთ და ისინი ხედავენ ენისა და ბაგეების მდგომარეობას. ისინი მასწავლებელთან ერთად წარმოთქვამენ „თ“ ბგერის, რბილად. „თ“ ბგერის წარმოთქმის შემდეგ იმავე ადგილზე ვაჩერებთ ენას და ვაგრძელებთ - „თა, თე, თი თო, თუ“.

ამის შემდეგ გადავდივართ T ასოს მაგარი ხმოვანებით წარმოთქმის ჩვენებაზე. ვიღიმებით, ბაგეები შეხსნილია და თითქოს პარალელურადაა გაწოლილი; ამ შემთხვევაში უკვე ენის წვერი მიემართება მაღლა, ზედა კბილებისა და ნუნის გასაყართან. ენის წვერი

თითქოს გაწოლილია ნუნასთან. ენის ამოდრავებით წარმოვთქვამთ მაგარ „ტ“-ს. ვამბობთ სამჯერ მაინც და შემდეგ ვიწყებთ ჯგუფთან გააქტიურებასა და მუშაობას.

ასევე, ამავე მიდგომით მუშავდება შემდეგი წყვილები, რომლებიც შემსწავლელთათვის გასარჩევად და გამოსათქმელად რთულია. მაგ.:ქ-კ; ფ-პ; ც-წ; ჩ-ჭ.

საყოველთაოდ რთულად წარმოსათქმელად ითვლება თანხმოვანი „ყ“, რომელიც ღრმად ხორხში წარმოითქმის. ამისთვის ჩვენ ვიყენებთ შემდეგ ხერხს: ა) მასწავლებელი იღებს მარჯვენა ხელის ორ თითს, საჩვენებელსა და შუათითს; ბ) თავს გადაწევს უკან; გ) კისერზე, შუაში, გადაყლაპავს ნერწყვს და ხორხის ამოდრავების ადგილას იღებს ამ ორ თითს და გრძნობს მის მოძრაობას თითებით; დ) ამ მოძრაობისას წარმოთქვამს ბგერას - „ყ“. შემდეგ ბავშვებთან ერთად აქტიურდება ამ თანხმოვნის წარმოთქმა ერთხმად ჯგუფში.

ანბანის მთლიანი სისტემა როდესაც დამუშავებულია, თითოეული ასო-ბგერა წარმოთქმულია, რედუქლიკაციით გავარჯიშებული და მცირემარცვლიანი სიტყვებით გააქტიურებული, შემდეგ იწყება მსგავსი სიტყვების ერთად წარმოთქმა, ამოკითხვა, შედარება-შეპირისპირება და გამყოფი ხაზის გავლება, თითოეული სიტყვის აღქმა. ასეთი მსგავსი სიტყვები სპეციალურად შერჩეულია. მაგ.: ქუდი-კუდი; ცუდი-კუდი; თბილი-რბილი; ჭირი-ვირი; ჭორი-ქორი; ღორი-ქორი; ბოლი-დოლი; კარი-ქარი; ხელი-ყელი; ბარი-ზარი; ყველი-სველი; ძნელი; ზნელი... ჯერ ვავარჯიშებთ ისეთი სიტყვების შედარებაზე, როცა პირველი თანხმოვანია განსხვავებული, შემდეგ - მეორე მარცვლი:ქარი-ქალი; ბალი-ბალი; გემი-გედი; წვენი-წვერი; ლეღვი-ლეკვი და ა.შ.

ამ მეთოდიკითა და პრაქტიკული სტრატეგიებით ჩვენი მოსწავლეები, განსაკუთრებით პატარები სწრაფად და ფონეტიკურად გამართულად წარმოთქვამენ ქართულ ხმოვნებსა და თანხმოვნებს. ეს სწავლების დაწყებითი პერიოდისთვის გამოყენებული საკითხებია, დანარჩენს შემდგომ გაგიზიარებთ.

ლიტერატურა:

შავთვალაძე ნ.გ. (2018): ბილიკი. ქართული ენა ინგლისურენოვანთათვის. სახელმძღვანელო I. ფორმა გამომცემლობა. თბილისი.

შავთვალაძე ნ.გ. (2021): ბილიკი. სამუშაო რვეული. დონე I. ფორმა გამომცემლობა. თბილისი.

შანიძე ა.გ. (1953): ქართული ენის გრამატიკის საფუძვლები. I. მორფოლოგია. თსუ გამომცემლობა. თბილისი.

Nana Shavtvaladze

One aspect of teaching Georgian as a Foreign Language – for the students of beginner level

Abstract

When teaching Georgian language, it is important to develop a logical approach to the language for learners from the very beginning. When teaching, we step-by step follow the

purposeful delivery of forms typical for Georgian. We use all four skills of course, but it is primary to correctly pronounce the alphabet or the first communication phrases. If something said by the new-learner is not correct or it's not properly understood by the listener, what a new learner says is not understood by the listener, it might cause great dissatisfaction in the learner, therefore, when mastering an already difficult language, s/he might lose joy and motivation. It requires to pay vast attention to the pronunciation of each letter and phrase at the beginner level.

Phonetic problems are undoubtedly characteristic to teaching different languages and Georgian language is no exception. The learner's articulatory apparatus is primary. It's important to know in advance: who is studying, which country this person is from, what is his / her native language, how many languages does he / she know, etc. Attention is paid to pronunciation forms.

It is very interesting to get practical experience with children of different nationalities. In particular, what we use, which module, what methodology we choose, what exercises we load them with, what sequence we choose and why. Whatever leads to the result, what strategies our beginners follow and how they manage to achieve the results, are all evaluated. We will introduce you to the practical part of our work, which has been successful with students of different nationalities.